ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Pavla Telce a soudců Mgr. Bronislava Berana a JUDr. Markéty Pokorné ve věci

žalobkyně: **Oswald Invest a. s.**, IČO 05314585
sídlem V drahách 39, 783 14 Bohuňovice
zastoupená advokátem Mgr. Markem Hejdukem
sídlem Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2 - Vinohrady

proti
žalované: **CETIN a. s.**, IČO 04084063
sídlem Českomoravská 2510/19, 190 00 Praha
zastoupená advokátem Mgr. Ing. Pavlem Kejlou
sídlem Washingtonova 1624/5, 110 00 Praha

o vyklizení, k odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 18. 5. 2023, č. j. 16 C 211/2021-252,

takto:

I. Rozsudek okresního soudu **se** ve výroku I. **potvrzuje**.

II. Rozsudek okresního soudu **se** ve výroku II. **mění** tak, že žalobkyně je povinna zaplatit žalované na náhradu nákladů řízení před soudem prvého stupně částku 53.369,70 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalované.

III. Žalobkyně **je povinna** zaplatit žalované na náhradu nákladů odvolacího řízení částku 11.241,50 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalované.

Odůvodnění:

1. Napadeným, v pořadí druhým, rozsudkem okresní soud zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhala, aby žalovaná byla povinna do 15-ti dnů ode dne právní moci rozsudku vyklidit

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Malá.

jí užívanou místnost pro provozování telekomunikačního zařízení nacházející se v přízemí jihovýchodního rohu stavby č. p. xxx, která je součástí pozemku parc. č. st. xxx nacházejícího se v katastrálním území Bohuňovice, obec Bohuňovice s tím, že jde o místnost o rozměrech přibližně 2.976 mm x 3.960 mm a místnost se nachází po vstupu do budovy východním vchodem v levé části budovy (výrok I.); o nákladech řízení pak okresní soud rozhodl tak, že žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení v částce 42.078,05 Kč k rukám zástupce žalované, do 3 dnů od právní moci rozsudku. Uvedeným způsobem okresní soud rozhodl o žalobě, v níž žalobkyně tvrdila, že je vlastníkem budovy, v jejímž přízemí žalovaná užívá prostory, které brání žalobkyni v nerušeném užívání budovy, přičemž zpochybňovala, že by žalobkyni k užívání svědčil jakýkoliv právní titul, a to konkrétně nájemní smlouva či zákonné věcné břemeno. Okresní soud po projednání věci dospěl k závěru, že žalované k užívání vymezené části budovy žalobkyně svědčí zákonné věcné břemeno vzniklé podle § 12 odst. 1 zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, které zůstalo zachováno i v poměrech zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a změně dalších zákonů. Uzavřel, že v předmětné části budovy je umístěna telefonní ústředna, naposledy vyměněná v roce 1997, a řešil otázku, zda tato je součástí telekomunikačního vedení. Za telekomunikační vedení je třeba podle okresního soudu považovat nejen vedení nadzemní a podzemní, ale také telekomunikační zařízení, která umožňují přepravu informací mezi koncovými body sítě. Protože telefonní ústředna je napojena na telekomunikační kabely, které jsou v ústředně ukončeny, uzavřel, že tato je součástí telekomunikačního vedení a že tak ve vztahu k umístění tohoto zařízení v předmětné budově vzniklo zákonné věcné břemeno. Podle okresní soudu nebylo možno dospět k jinému závěru, neboť je nutno posuzovat telekomunikační vedení v návaznosti na další telekomunikační zařízení, telekomunikační síť uvedenou v oddíle I. dříve platného zákona o telekomunikacích, když by nedávalo žádný smysl, aby věcné břemeno mohlo vzniknout pouze k telekomunikačnímu vedení, ale k dalším zařízením, které na toto vedení navazují, by věcné břemeno vzniknout nemohlo, protože účelem těchto zařízení a telekomunikační sítě je soubor telekomunikačních zařízení, který dovoluje přepravu informací mezi koncovými body sítě. Uvedený závěr pak podle okresního soudu vyplývá z logického výkladů původního telekomunikačního zákona a odůvodňuje závěr, že ve vztahu k předmětné telefonní ústředně došlo ke vzniku věcného břemene a žalovaná má tedy oprávnění ve veřejném zájmu vstupovat do předmětné nemovitosti při zajištění provozu předmětné ústředny. Poukázal na to, že jeho závěr koresponduje se závěrem vyplývajícím z rozhodnutí Krajského soudu v Brně ve věci sp. zn. 54 Co 587/2016, kde byla řešena obdobná otázka ve vztahu k zařízení označovanému jako traťový rozvaděč. Odmítl argumentaci žalobkyně, že ke vzniku zákonného věcného břemene bylo třeba ze strany tehdejší organizace spojů předchozího oznámení vlastníkovi nemovitosti, když tato otázka byla vyřešena v rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 16. 3. 2021, sp. zn. III ÚS 2498/19, tak, že ke vzniku zákonného věcného břemene nebylo třeba splnění jakýchkoliv dalších povinností, když toto vzniklo přímo ze zákona. Nad rámec uvedeného se k části alternativní procesní obrany žalované vyjádřil tak, že nepřisvědčil její úvaze o případném vzniku věcného břemene jeho vydržením či mimořádným vydržením dle § 1095 o. z. V tomto směru okresní soud uvedl, že po ukončení nájemní smlouvy v roce 2008 žalobkyně žalovanou několikrát upozornila, že užívá nemovitost bez právního důvodu (například výzvou ze dne 8. 7. 2014) a žalovaná tedy musela mít pochybnosti, zda se její držba zakládá na platném právním důvodu a její držba tak nebyla poctivá. Dle názoru soudu nedošlo ani k mimořádnému vydržení věcného břemene dle § 1095 o. z., kdy žalovaná tvrdila, že ke skončení doby nutné k mimořádnému vydržení věcného břemene došlo dne 2. 1. 2019. K mimořádnému vydržení tedy nedošlo, když ze svědeckých výpovědí bylo prokázáno, že ústředna vznikla nejpozději v devadesátých letech a v roce 1994 až 2008 byla uzavřena nájemní smlouva a žalovaná si tedy musela být vědoma, že není držitelem věcného břemene. Nedošlo tedy k potřebné držbě v délce dvaceti let. O nákladech řízení pak rozhodl dle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. a tuto přiznal procesně úspěšné žalované.

2. Proti uvedenému rozsudku brojila odvoláním žalobkyně, domáhajíc se jeho změny tak, že žalované bude uložena povinnost předmětnou část její budovy vyklidit a současně bude žalovaná zavázána

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Malá.

k náhradě nákladů řízení ve prospěch žalobkyně. Za nesprávný považuje závěr okresního soudu o tom, že ústředna umístěná v budově žalobkyně je součástí telekomunikačního vedení (ve smyslu § 12 odst. 1 písm. a) zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích /dále také jako původní telekomunikační zákon/), na což navazuje nesprávné právní posouzení toho, že žalované svědčí zákonné věcné břemeno. Podle žalobkyně ústřednu nelze považovat za „součást" nadzemního a podzemního telekomunikačního vedení ve smyslu původního telekomunikační zákona. Tento závěr je totiž v přímém a zjevném rozporu s jeho zněním a zněním souvisejících zákonů, resp. s jazykovým, logickým i systematickým výkladem předmětných právních norem, které jsou ve vztahu k obecným normám občanského práva lex specialis. Aplikací obecných ustanovení občanského 0zákoníku a následným výkladem norem zákona o telekomunikacích v rozporu s jejich samotným zněním (viz níže) se okresní soud podle žalobkyně dopustil nadbytečného a nepřípustného dotváření práva. Ustanovení § 12 odst. 1 písm. a) původního telekomunikačního zákona hovoří o oprávnění organizací spojů na cizích nemovitostech zřizovat a provozovat nadzemní a podzemní telekomunikační vedení a opěrné a vytyčovací body, § 12 odst. 1 písm. b) hovoří obecně o projektování, zřizování, provozu, opravách, změnách nebo odstraňování telekomunikačního zařízení a § 12 odst. 1 písm. c) pak zakotvuje oprávnění provádět nezbytné úpravy půdy a jejího porostu; zvláště odstraňovat stromoví překážející telekomunikačnímu vedení. Pojem „telekomunikační vedení" tak byl dle žalobkyně v rámci zákona o telekomunikacích zjevně používán svébytně a odlišně od pojmu „telekomunikační zařízení", resp. byl jeho podmnožinou, když podle definice tohoto pojmu zakotvené v § 1 zákona o telekomunikacích jsou telekomunikačními zařízeními „zařízení k dopravě zpráv, údajů (dat), obrazů a návěští pomocí elektrické energie, zejména drátový telegraf a telefon, radiotelegraf a radiotelefon, vysílací a přijímací zařízení rozhlasová a televizní a jiná vysílací a přijímací rádiová, popřípadě světelná zařízení". Soud prvního stupně přitom tento názor zjevně přijal, když uvedl, že „je nutno posuzovat telekomunikační vedení v návaznosti na další telekomunikační zařízení". V tomto směru je pak i s pojmy „telefonní ústředna" a „vedení", které lze oba zahrnout pod množinu „telekomunikačních zařízení", v zákoně o telekomunikacích pracováno samostatně – příkladem v rámci definice telekomunikační sítě podle § 2 odst. 2 zákona o telekomunikacích, podle níž do této sítě náležely zejména „místní a meziměstské telefonní sítě se zesilovacími stanicemi, telefonními ústřednami, hovornami, příslušnými vedeními a účastnickými stanicemi, telegrafní síť včetně dálnopisné účastnické sítě s příslušnými ústřednami, okruhy (vedeními) a stanicemi". V praxi si tedy telekomunikační síť ve znění zákona o telekomunikacích lze podle žalobkyně představit tak, že tato byla tvořena jednotlivými telekomunikačními zařízeními, jako byly např. právě telekomunikační vedení a telekomunikační ústředny apod. Z textace jednotlivých oprávnění podle § 12 odst. 1 zákona o telekomunikacích je tedy zřejmé, že zákonodárce cíleně rozlišoval pojmy „telekomunikační zařízení" jako pojem nadřazený (viz písm. b) komentovaného ustanovení) a „telekomunikační vedení" jako pojem podřazený (viz písm. a) a c) komentovaného ustanovení) a ve vztahu ke každému z těchto pojmů stanovil organizacím spojů jiný rozsah oprávnění, resp. omezení práv třetích osob ve veřejném zájmu. Uvedené podporuje i fakt, že rozsáhlá novelizace zákona o telekomunikacích zákonem č. 150/1992 Sb. toto cílené rozdělení oprávnění ve vztahu k telekomunikačnímu vedení, resp. telekomunikačnímu zařízení, zachovala. Podle žalobkyně cílem zákonodárce při tvorbě zákona o telekomunikacích tedy zjevně bylo omezit oprávnění zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech (pozemcích) pouze telekomunikační vedení a potřebné opěrné a vytyčovací body, a nikoliv právě např. telefonní ústředny, které jsou svébytnými telekomunikačními zařízeními odlišnými od telekomunikačních vedení. Jiný závěr by postrádal smysl a implikoval by, že by tyto pojmy bylo možno bez ohledu na výslovné znění zákona libovolně zaměňovat, což by však nepřípustně odporovalo samotnému znění a smyslu a účelu zákona. Zmíněná diferenciace oprávnění ve vztahu k jednotlivým částem telekomunikační sítě totiž podle názoru žalobkyně dává smysl i z hlediska rozsahu zásahu do vlastnického práva třetích osob. Zákon o telekomunikacích je konstruován logicky a správně reflektuje fakt, že zřizování telekomunikačního vedení na pozemcích vně budov dramaticky méně invazivně zasahuje do

soukromého vlastnictví než zřizování telekomunikačních zařízeních uvnitř budov. Žalované, resp. jejím právním předchůdcům přitom nic nebránilo, aby zařízení typu ústředny za účinnosti původního zákona o telekomunikacích umisťovali uvnitř budov po dohodě s jejich vlastníky (tak, jak to ostatně výslovně umožňovaly později platné telekomunikační zákony), případě na pozemcích nebo v objektech ve vlastnictví státu. Žalobkyně měla ostatně za to, že přesně k této situaci došlo i v případě předmětné ústředny, když předchozí vlastník budovy s právním předchůdcem žalované uzavřel dne 1. 4. 1994 nájemní smlouvu, jejímž předmětem byl nájem právě těch prostor v budově, v nichž byla ústředna umístěna, a to právě za účelem „*provozu telefonní ústředny*". Podle žalobkyně okresním soudem přijatý výklady ústředny jako součásti telekomunikačního vedení vede k závěru, že pod pojem telekomunikačního vedení lze zahrnout prakticky veškerá zařízení napojená na „telekomunikační kabely", která jsou součástí telekomunikační sítě ve smyslu § 1 zákona o telekomunikacích, neboť všechna tato zařízení *de facto* slouží k přepravě informací mezi koncovými body sítě (což je právě účelem telekomunikační sítě). Pak by ovšem jakékoliv rozlišování pojmů jako telekomunikační síť, telekomunikační vedení a telekomunikační zařízení, které zákonodárce v zákoně o telekomunikacích uplatňoval, zcela ztrácelo smysl. O to více podle žalobkyně postrádá výklad soudu prvního stupně logiku právě v poměrech řešeného ustanovení § 12 odst. 1 zákona o telekomunikacích, kde je zjevně rozlišováno mezi právě mezi pojmy telekomunikační vedení a telekomunikační zařízení. Podle názoru žalobkyně je nepřípustné v rozporu se zněním zákona libovolně a účelově zahrnovat do definice telekomunikačního vedení i další svébytná telekomunikační zařízení jenom na základě konstatování, že takovéto zařízení je napojeno na telekomunikační kabely a v kontextu telekomunikační sítě slouží k přepravě informací. Podle žalobkyně pak způsob výkladu původního telekomunikačního zákona, jak jej přijal okresní soud, je v rozporu s požadavkem na ústavně konformní výklad právních norem, jak byl tento princip vyložen např. v nálezu ze dne 12. 3. 2019, III. ÚS 3680/17, neboť pokud okresní soud argumentuje veřejným zájmem na nutnosti zřízení zákonného věcného břemene i na jiné části telekomunikační sítě než na telekomunikační vedení, pak nejen že zcela pomíjí výslovné znění zákona o telekomunikacích, ale rovněž nebere v úvahu možnost zásahu do ústavně zaručených práv třetích osob podstatně méně invazivním způsobem (např. možností dohody s vlastníkem dotčené nemovitosti nebo vyhledání jiného vhodného objektu ve vlastnictví státu). Podle žalobkyně v posuzované věci okresní soud nepřípadně odkazuje na rozhodnutí Krajského soudu v Brně (viz shora), když podle jejího názoru jsou zařízení, a to telefonní ústředna a rozvaděč zcela odlišná technická zařízení a když rovněž skutkové okolnosti a právní souvislosti byly odlišné (existence územního rozhodnutí, souhlas vlastníka, postup podle současného telekomunikačního zákona). Rovněž žalobkyně nesouhlasila se způsobem interpretace nálezu Ústavního soudu III. ÚS 2498/19, jak jej měl okresní soud učinit, tedy, že „ke vzniku zákonného věcného břemene není nutné splnění jakýchkoliv dalších povinností", když tento závěr z citovaného rozhodnutí nelze učinit. Podle žalobkyně Ústavní soud v předmětném nálezu toliko konstatoval, že vzniku zákonného věcného břemene nebrání skutečnost, že před zahájením výkonu oprávnění odpovídajících věcnému břemeni nebyli vlastníci dotčených nemovitostí notifikováni podle § 12 odst. 2 původního zákona o telekomunikacích. Povinnost obstarání souhlasu stavebního úřadu dle § 17 odst. 2 zákona o telekomunikacích při stavbách telekomunikačního vedení je přitom povinností svébytnou a zcela odlišnou od povinnosti notifikace vlastníků dle § 12 odst. 2 zákona o telekomunikacích, přičemž v tomto řízení nebylo prokázáno, že žalovaná svou povinnost podle § 17 odst. 2 tohoto zákona skutečně splnila. Tuto okolnost soud prvního stupně ve svém rozhodnutí zcela pominul zohlednit, což v důsledku vedlo k nesprávnému závěru ohledně existence zákonného věcného břemene a zamítnutí žaloby. Všechny výše uvedené okolnosti je pak nutno podle žalobkyně posuzovat v kontextu existence nájemní smlouvy, na jejímž základě pronajímal předchozí vlastník budovy – Česká spořitelna, a. s. – předmětné nebytové prostory v přízemí budovy právním předchůdcům žalované právě za účelem provozu telefonní ústředny, a to mezi lety 1994 až 2008 (nájem skončil současně s ukončením nájemním smlouvy její výpovědí žalobkyní ke dni 31. 12. 2008). Právní předchůdkyně žalované přitom zjevně ani při uzavírání nájemní

smlouvy, ani po dobu více než 14 let jejího trvání nesdělila České spořitelně, že ve vztahu k pronajatému prostoru jí má svědčit zákonné věcné břemeno, a nadto po celou dobu nájmu hradila vlastníkovi budovy sjednané nájemné. Pokud by tedy věcné břemeno ve vztahu k ústředně na budově skutečně vzniklo, neměla by právní předchůdkyně žalované jako profesionál v oboru jakýkoliv důvod nájemní smlouvu a její dodatky uzavírat a jistě by o této skutečnosti tehdejšího vlastníka budovy informovala. Ani tuto skutečnost nicméně soud prvního stupně ve svých závěrech nezohlednil. Dále žalobkyně namítala, že se okresní soud omezil toliko na konstatování, že mělo ve vztahu k původní telefonní ústředně umístěné v budově vzniknout nejpozději zkraje 90. let minulého století, tedy za účinnost zákona o telekomunikacích, vzniknout věcné břemeno dle § 12 tohoto zákona. Soud však v návaznosti na toto konstatování zcela pominul zohlednit okolnost výměny telefonní ústředny za digitální v roce 1997, tedy zejména zda – pokud mělo na budově existovat věcné břemeno již předtím – došlo k „obnovení" tohoto břemene tím, že došlo k výměně jednoho telekomunikačního zařízení za druhé, případně zda žalovaná splnila veškeré zákonné povinnosti, které umístění ústředny do budovy obnášejí (např. notifikace vlastníka dle § 12 odst. 2 nebo předložení plánu stavebnímu úřadu dle § 17 odst. 2 zákona o telekomunikacích). Závěrem podaného odvolání žalobkyně uváděla, že se svou žalobou nedomáhala určení, zda tu věcné břemeno je, či není, ale domáhala se vyklizení prostor v budově užívaných v současné době žalovanou (podle názoru žalobkyně neoprávněně). Okresní soud se však v rozsudku co do zjištění ohledně skutkového stavu věci spokojil s konstatováním, že věcné břemeno vzniklo k původní telefonní ústředně a následně r. 1997 byla tato ústředna nahrazena digitální technologií. Mezitím však uběhlo dlouhých 25 let a v řízení dosud nebylo uspokojivě prokázáno, jaký typ zařízení se v budově nachází nyní. Žalobkyni není známo, co je v současnosti skutečně umístěno uvnitř prostor užívaných žalovanou v budově, neboť od těchto prostor nemá klíče a žalovaná jí přístup do těchto prostor neumožňuje. S ohledem na překotný vývoj telekomunikační a digitální techniky za posledních několik desetiletí přitom žalobkyně silně pochybuje, že by k obsluze telekomunikačních potřeb obyvatel Bohuňovic byla i nadále potřeba zařízení stejné kapacity a velikosti jako před 25 lety a žalovaná by tak měla potřebu zabírat stále stejné prostory v budově. Soud prvního stupně se výše uvedeným vůbec nezabýval, nicméně žalobkyně ve vztahu k jí uplatněnému vyklizovacímu nároku považuje za klíčové posoudit i právě to, zda se věcné břemeno – pokud kdy na budově vzniklo – vztahuje ve stejném rozsahu na zařízení, které je v budově umístěno nyní, tedy více než 30 let po údajném umístění telefonní ústředny.

3. Žalovaná se k odvolání žalobkyně vyjádřila tak, že toto považuje za nedůvodné a navrhovala potvrzení napadeného rozhodnutí. V řízení před okresním soudem bylo podle ní jednoznačně prokázáno, a to zejména ze svědeckých výpovědí, že předmětná telekomunikační ústředna a související vedení sítě elektronických komunikací (společně dále jen „Vedení SEK") byla do budovy umístěna nejpozději na přelomu 80. a 90. let 20. století (respektive v této době byla v budově umístěna telefonní ústředna s označením ATZ, která byla v roce 1997 nahrazena ústřednou digitální), což bylo dle jejího názoru mezi účastníky i nesporné, přičemž aktuálně je v budově umístěna digitální telekomunikační ústředna, 4 optické kabely, 7 metalických kabelů a vnitřní rozvody. Vedení SEK, jež je v budově provozováno, představuje telekomunikační zařízení, které spolu s přístupovým vedením tvoří významnou součást místní veřejné telekomunikační sítě a je žalovanou provozováno na základě licence udělené Českým telekomunikačním úřadem a ve veřejném zájmu s tím, že prostřednictvím Vedení SEK byly a nadále jsou v obci Bohuňovice a přilehlém okolí provozovány telekomunikační (telefonní) služby a Vedení SEK (vč. předmětné ústředny) tak bylo a je využíváno ze strany široké veřejnosti. S ohledem na dobu uložení Vedení SEK do budovy žalobkyně je nutné na daný případ aplikovat příslušná ustanovení původního telekomunikačního zákona, což ostatně správně okresní soud provedl. V ust. § 12 odst. 1 a 3 uvedeného zákona je zakotveno tzv. zákonné věcné břemeno, na základě kterého je žalovaná, coby provozovatel Vedení SEK, oprávněna užívat cizí nemovitosti, tj. rovněž budovu žalobkyně. Ve shodě s okresním soudem žalovaná z citovaného nálezu Ústavního soudu dovozuje, že ke vzniku zákonného věcného břemene není třeba splnění jakýchkoliv dalších

povinností. Obdobný závěr pak ve své rozhodovací praxi převzal i Nejvyšší soud, který v usnesení ze dne 30. 5. 2023, č. j. 22 Cdo 10/2023-211, i s odkazem na právě citovaný nález Ústavního soudu, závěroval, že podle § 12 původního telekomunikačního zákona zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech nadzemní i podzemní telekomunikační vedení přímo ex lege, tedy z hlediska zákona o telekomunikacích nepodmíněně. Zejména to znamená, že vznik práva nebyl vázán na splnění podmínky v podobě uvědomění vlastníka či uživatele dotčené nemovitosti oprávněnou osobou o zahájení výkonu takového oprávnění postupem dle § 12 odst. 2 zákona o telekomunikacích, ale ani na splnění jiných podmínek. Nemůže tedy obstát dle žalované námitka žalobkyně o tom, že ke vzniku zákonného věcného břemene bylo třeba splnění jakýchkoliv podmínek (včetně předložení souhlasu stavebního úřadu s plánem určujícím polohu vedení dle § 17 odst. 2 původního telekomunikačního zákona). Žalovaná považuje za správný právní závěr okresního soudu o tom, že telefonní ústředna je součástí telekomunikačního vedení a že tak vzniklo zákonné věcné břemeno k budově dnes ve vlastnictví žalobkyně. Odkazovala, na již zmiňované, rozhodnutí Krajského soudu v Brně, který řešil obdobnou otázku ve vztahu k traťovému rozvaděči. Podle žalované traťový rozvaděč a telekomunikační ústředna jsou funkčně i kapacitně zcela obdobná zařízení. Traťový rozvaděč plní obdobnou funkci jako telekomunikační ústředna, tj. přijímá telekomunikační signál, který dále šíří s tím, že k tomuto využívá telekomunikační kabely, které jsou do něj fyzicky připojeny. Funkčnost telekomunikačních kabelů je zcela závislá na jejich zapojení do ústředny či rozvaděče a stejně tak funkčnost traťového rozvaděče či ústředny je podmíněna jejich napojením na telekomunikační kabely, přičemž k těmto zcela logickým závěrům správně okresní soud dospěl. Na podporu argumentace o tom, že telefonní ústřednu je třeba považovat za součást telekomunikačního vedení odkazovala na aktuální právní úprava obsaženou v zákoně č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoEK“), kde v ust. § 104 odst. 1 ZoEK je zakotveno oprávnění podnikatele zajišťujícího veřejnou komunikační síť (dříve okresní správa spojů) zřizovat a provozovat na cizím pozemku nadzemní nebo podzemní komunikační vedení, přičemž ustanovení § 104 odst. 9 ZoEK obsahuje definici nadzemního komunikačního vedení, kterým se rozumí drátové, kabelové nebo bezdrátové vedení, včetně souvisejícího elektronického komunikačního zařízení, postavené nad zemí, vně nebo uvnitř budov s tím, že elektronickým komunikačním zařízením se dle ust. § 2 odst. 2 písm. c) ZoEK rozumí technické zařízení pro vysílání, přenos, směrování, spojování nebo příjem signálů prostřednictvím elektromagnetických vln, přičemž do výše uvedeného vymezení telekomunikační ústředna bezesporu dle žalobkyně spadá. Podnikateli zajišťujícímu veřejnou komunikační síť (tj. žalované) tedy i v současné době na základě aktuálně platných právních předpisů přísluší oprávnění zřizovat telekomunikační ústředny uvnitř budov. Rozdíl oproti úpravě obsažené v původním telekomunikačním zákoně, který je třeba na daný případ aplikovat, spočívá v tom, že tento zákon pracoval s institutem zákonného věcného břemene, zatímco aktuální právní úprava pracuje s institutem smlouvy o zřízení služebnosti, popřípadě vyvlastněním za náhradu. Nárok na náhradu nicméně příslušel vlastníkům i v případě vzniku zákonného věcného břemene (viz ust. § 12 odst. 4 původního telekomunikačního zákona). Nadto podle žalované s ohledem na funkční a fyzickou propojenost telekomunikačních kabelů s telekomunikační ústřednou umístěnou v budově, je nutné ústřednu považovat za součást telekomunikačního vedení i z pohledu občanského práva (§ 120 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník /dále jen obč. zák./, § 505 č. 89/2012 Sb., občanský zákoník /dále jen o. z./). Podle žalované do právní definice součásti věci zcela jistě telefonní ústředna spadá, a to ve vztahu k telekomunikačnímu vedení a telekomunikační síti, respektive síti elektronických komunikací. Dále poukazovala na ust. § 509 o. z. ve vztahu k liniovým stavbám (za které jsou považovány rovněž sítě elektronických komunikací), kde je výslovně zakotveno, že součástí liniových staveb jsou i stavby a technická zařízení, která s nimi provozně souvisí, přičemž takovým zařízením je nepochybně i telefonní ústředna. Za nepřípadnou žalovaná považovala námitku žalobkyně o ústavně nekonformním výkladu norem již jen z toho důvodu, že okresní soud v projednávané věci vycházel z nálezu Ústavního soudu, který se problematikou institutu věcných břemene ex lege přímo zabýval a neshledal na něm nic ústavně nekonformního, jak se snaží dovodit

žalobkyně. Jakýkoliv rozpor s požadavkem ústavně konformního výkladu pak nemůže představovat ani zcela logický závěr okresního soudu o tom, že telekomunikační ústředna je součástí telekomunikačního vedení, jak se snaží poukazovat žalobkyně. K argumentaci žalobkyně ve vztahu k existenci nájemní smlouvy a úhrady nájemného žalovaná uváděla, že tuto považuje za bezpředmětnou. Nájemní smlouva nemohla i s ohledem na judikaturu Nejvyššího soudu platně obstát vedle zákonného věcného břemene. De facto ani de iure se tak nejedná o nájemní smlouvu jako takovou (byť je takto označena), nýbrž představuje toliko pouze smlouvu upravující náhradu nákladů. Zdůrazňovala, že skutečnost, že žalobkyně nebyla o existenci zákonného věcného břemene informována ze strany prodávajícího, pak není pro vznik zákonného věcného břemene relevantní a nemůže jít k tíži žalované, nehledě na skutečnost, že existenci tohoto věcného břemene si žalobkyně byla vědoma, jak vyplývá z komunikace účastníků před zahájením řízení. K argumentaci žalobkyně stran výměny analogové ústředny za digitální se žalovaná vyjádřila tak, že modernizace telekomunikační ústředny a s tím spojené stavební úpravy v budově byly prováděny po předchozím souhlasu veškerých dotčených správních orgánů, jakož i souhlasu tehdejšího vlastníka budovy. V rámci této modernizace rovněž nedošlo k jakémukoliv rozšíření užívaných prostor v budově. Na existenci a trvání zákonného věcného břemene tedy ani předmětná modernizace nemohla mít vliv. Konečně žalovaná v rámci svého vyjádření setrvala na své argumentaci o možném vydržení věcného břemene.

4. Zdejší krajský soud k odvolání žalobkyně přezkoumal napadený rozsudek a řízení jeho vydání předcházející a rozsudkem ze dne 19. 10. 2023, č. j. 75 Co 197/2023-299, označený rozsudek okresního soudu potvrdil. Přisvědčil tak závěru okresního soudu o tom, že telefonní ústředna napojená na telekomunikační kabely byla a je součástí telekomunikačního vedení, a že tak předchůdci žalované vzniklo oprávnění do předmětné budovy ústřednu umístit na základě zákonného věcného břemene. Připomněl, že smyslem a cílem telekomunikačního zákona bylo mimo jiné uspokojování potřeb obyvatelstva v oblasti komunikace, což mělo být naplněno vytvořením jednotné telekomunikační sítě, která je tvořena telekomunikačním vedením. Takové vedení je věcí v právním smyslu (liniovou stavbou) a jako prvek telekomunikační sítě se neobejde bez existence jiných telekomunikačních zařízení. Z povahy fyzické a funkční sounáležitosti je pak třeba na telefonní ústřednu nahlížet jako na součást telekomunikačního vedení. Tehdejší organizace spojů proto byly oprávněny zřizovat (umísťovat) na cizích nemovitostech nejen samotné vedení, ale i součásti tohoto vedení, mimo jiné i telefonní ústředny, a to i uvnitř staveb. Pokud by se prosadil výklad, že věcné břemeno umožňuje umístění pouze telekomunikačního vedení (drátů a kabelů), narážel by na právní úpravu věcných břemen v rozhodném období (1. 4. 1964 – 31. 3. 1983), neboť věcné břemeno mohlo v tomto období vzniknout jen ze zákona. Úmyslem zákonodárce přitom jistě nebylo vyčlenit fyzicky a funkčně související části technické infrastruktury z právního nástroje zajišťujícího stabilní oprávnění pro jejich zřízení a provozování do prostředí bez takové možnosti. To by popíralo racionalitu při budování telekomunikační sítě a rozvoji telekomunikací obecně. Rozvoj telekomunikací byl přitom legitimním cílem právní úpravy. Proto odvolací soud dal přednost výkladu teologickému před výkladem ryze gramatickým, kterého se dovolávala žalobkyně. Nelze přitom odhlédnout od § 12 odst. 3 telekomunikačního zákona o jednorázové přiměřené náhradě při podstatném omezení v užívání nemovitosti telekomunikačním zařízením (tedy nikoli pouze telekomunikačním vedením). Ohledně námitky stran porušení notifikační povinnosti odkázal na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2498/19. Uzavřenou nájemní smlouvu označil za neplatnou pro neurčitost ve vymezení nebytového prostoru a konečně uzavřel, že na existenci a rozsah věcného břemene nemá vliv ani výměna analogové ústředny za digitální.

5. K dovolání žalobkyně Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 24. 6. 2025, č. j. 22 Cdo 542/2024-348, označený rozsudek odvolacího soudu ze dne 19. 10. 2023, č. j. 75 Co 197/2023-299, zrušil a věc zdejšímu odvolacímu soudu vrátil k dalšímu řízení. Dovolací soud vycházejíc ze skutkového závěru o tom, že telekomunikační zařízení bylo do nemovitosti, kterou nyní vlastní žalovaná, umístěno (nejpozději) v roce 1989 nebo 1990 posuzoval vznik zákonného oprávnění k jeho umístění podle

zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, ve znění účinném do 23. 4. 1992. Vyložil, že oprávnění podle § 12 odst. 1 telekomunikačního zákona ve znění účinném do 23. 4. 1992 je svým obsahem zákonným věcným břemenem, čemuž odpovídá znění § 12 odst. 4 tohoto zákona a rovněž výslovné ustanovení § 12 odst. 3 telekomunikačního zákona ve znění účinném od 24. 4. 1992, tedy po novelizaci provedené zákonem č. 150/1992 Sb. V důvodové zprávě k tomuto zákonu (dostupné na https://www.psp.cz/eknih/1990fs/tisky/t1276_01.htm) je k § 12 a 18 uvedeno jen to, že změny vyplývají z právních úprav, kterými byly zrušeny pojmy „socialistické vlastnictví" a „socialistická organizace". Podle znění § 12 odst. 1 písm. a) telekomunikačního zákona je obsahem práva odpovídajícího zákonnému věcnému břemenu výstavba (umístění) a provoz telekomunikačního vedení, tedy jen určitého typu telekomunikačního zařízení jako součásti jednotné telekomunikační sítě. Závěr, že může jít i o výstavbu a provoz jiných zařízení neplyne podle dovolacího soudu ani z § 12 odst. 3 věty druhé telekomunikačního zákona, neboť ten se vztahuje nejen na náhradu za omezení podle § 12 odst. 1 písm. a) telekomunikačního zákona, ale i na možné omezení vzniklé vstupem či vjezdem na cizí nemovitosti v souvislosti s telekomunikačním zařízením zřízeným mimo takovou nemovitost (podle § 12 odst. 1 písm. b/ telekomunikačního zákona). Z úpravy práv a povinností organizace spojů a vlastníků zatížených nemovitostí (podle § 12 odst. 1 písm. a) i b) telekomunikačního zákona) pak plyne, že se předpokládá zatížení především cizích pozemků (jde o úpravu půdy a porostu, sklizeň polní kultury, oklestění, případně vykácení a odklizení stromoví). V právních úpravách účinných od 1. 7. 2000 je zákonné věcné břemeno vztahující se k telekomunikačnímu vedení vymezeno téměř shodným zněním, jde však výslovně o zatížení cizích pozemků (nikoli staveb). V § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, „…zřizovat a provozovat na cizích pozemcích nadzemní a podzemní vedení telekomunikační sítě, včetně jejich opěrných a vytyčovacích bodů…", v § 104 odst. 1 písm. a) zákona č. 127/2005, o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), „…zřizovat a provozovat na cizím pozemku nebo v něm nadzemní nebo podzemní komunikační vedení veřejné komunikační sítě, včetně jejich opěrných bodů nadzemního nebo vytyčovacích bodů podzemního komunikačního vedení…". Možnost zatížení cizích budov zřízením a provozem vnitřních telekomunikačních rozvodů byla zavedena až v § 90 odst. 1 písm. b) zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů. V důvodové zprávě k této úpravě je přitom uvedeno, že oprávnění zřizování vnitřních telekomunikačních rozvodů se zákonem stanoví „nově - oproti dosavadní právní úpravě", s tím, že toto nově stanovené oprávnění je oprávněním vyplývajícím z rozvoje telekomunikačních služeb a četnosti zájemců o ni. Z toho je zřejmé, že nejde o nový způsob, jakým je zřízení telekomunikačního zařízení v cizí budově umožněno (se souhlasem vlastníka budovy), ale o nově výslovně zákonem stanovenou možnost zatížení cizí budovy. Dovolací soud dále poukázal na nález pléna Ústavního soudu ze dne 25. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 25/04, vztahující se k problematice tzv. zákonných věcných břemen upravených veřejnoprávními předpisy, v němž Ústavní soud vyložil, že režim těchto věcných břemen není zcela totožný s režimem smluvních věcných břemen, neboť se řídí speciální úpravou právních předpisů, které upravují činnosti, k jejichž provozování vznikly. Nejde však o úpravu komplexní, která by vylučovala použití obecné úpravy občanského práva o věcných břemenech. Proto pokud tyto speciální předpisy nemají zvláštní úpravu, řídí se jejich režim obecnou úpravou občanskoprávní. Věcné břemeno umístění telekomunikačního vedení mělo v dané věci vzniknout za účinnosti zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku. Ten bližší úpravu k obsahu nebo rozsahu věcného břemene neobsahoval. Dále dovolací soud uvedl, že jeho judikatura vycházela ze stejné koncepce, kterou zvolil zákonodárce pro výklad obsahu a rozsahu služebností v § 1258 o. z. i pro věcná břemena zřízená za účinnosti zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. V rozsudku ze dne 6. 1. 2006, sp. zn. 22 Cdo 2647/2004, Nejvyšší soud uvedl, že v případě pochybností o rozsahu věcného břemene platí, že povinný má být omezován spíše méně než více (viz také usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 8. 2013, sp. zn. 22 Cdo 616/2012). V nálezu ze dne 19. 9. 2012, sp. zn. I. ÚS 3756/11, Ústavní soud označil za správnou takovou interpretaci nálezu pléna Ústavního soudu ze

dne 25. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 25/04, podle které na omezení práv vlastníků nemovitostí zatížených tzv. veřejnými věcnými břemeny je nutno nahlížet tak, že přednost musí mít interpretační restrikce; jinak by došlo k neproporčnímu omezení vlastnického práva a k opominutí soukromoprávního prvku, který je nezbytné v těchto právních vztazích více akcentovat. Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 28. 4. 2021, sp. zn. 22 Cdo 531/2021, uvedl, že není-li obsah a rozsah věcného břemene určen zákonem či dohodou stran, a nevyplývá-li ani z místních zvyklostí, vychází soud z individuálních okolností věci při zohlednění všech relevantních okolností; ovšem výklad má být restriktivní, neboť se má za to, že „je rozsah nebo obsah spíše menší než větší“ (viz také usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 5. 2017, sp. zn. 22 Cdo 4491/2016). Dovolací soud tak nesdílel závěr zdejšího odvolacího soudu, který při teleologickém výkladu ust. § 12 zák. č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, vycházel z úvahy, že úmyslem zákonodárce jistě nebylo vyčlenit fyzicky a funkčně související části technické infrastruktury z právního nástroje zajišťujícího stabilní oprávnění pro jejich zřízení a provozování do prostředí bez takové možnosti, když uzavřel, že zákonodárce svůj úmysl zatížit cizí nemovitosti výstavbou (zřízením) a provozem na cizí nemovitosti jen takového telekomunikačního zařízení, u kterého to jeho povaha vyžaduje, tedy telekomunikačního vedení, vyjádřil v textu zákona. Stejný úmysl plyne i z textu navazujících právních úprav a výše citovaných důvodových zpráv. Rovněž zdůraznil, že obsah a rozsah věcného břemene taktéž nelze určit jen pomocí úvahy o tom, co tvoří součást věci, která může být na služebnou nemovitost umístěna nebo na ní provozována, neboť není vyloučeno, že oprávnění z věcného břemene se co do svého rozsahu či obsahu vztahuje jen na určitou část věci. Obsah a rozsah práva odpovídajícího věcnému břemenu je tedy určen tím, co je nutně potřeba k jeho výkonu. Není-li obsah a rozsah věcného břemene určen zákonem či dohodou stran, a nevyplývá-li ani z místních zvyklostí, vychází soud z individuálních okolností věci při zohlednění všech relevantních okolností, ovšem výklad má být restriktivní, neboť se má za to, že „je rozsah nebo obsah spíše menší než větší“ (srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2021, sp. zn. 22 Cdo 530/2021). Potřeba zajištění možnosti umístění telekomunikačního vedení a jeho opěrných a vytyčovacích bodů na cizích nemovitostech plyne z povahy telekomunikačního vedení, zejména z jeho možné délky, pro kterou by bylo obtížné či nemožné zajistit umístění a provoz jen na nemovitostech ve správě organizace spojů nebo se souhlasem vlastníků všech zasažených nemovitostí. S ohledem na vše výše uvedené tak dovolací soud uzavřel, že z textu telekomunikačního zákona lze dovozovat, že při stavbě (zřízení) telekomunikačního vedení a jeho opěrných a vytyčovacích bodů se předpokládá zejména zatížení cizích pozemků, uvažovat lze i o umístění vedení či opěrných a vytyčovacích bodů vně cizích staveb. Z povahy telekomunikačního vedení včetně jeho opěrných či vytyčovacích je však zřejmé, že pro výkon práva odpovídajícího zákonnému věcnému břemenu jeho stavby (zřízení) a provozu není nutné umístění telekomunikačního vedení či jeho opěrných či vytyčovacích bodů uvnitř cizích staveb. Oprávnění stavět (zřizovat) a provozovat na cizích nemovitostech telekomunikační vedení nadzemní a podzemní včetně potřebných opěrných a vytyčovacích bodů (§ 12 odst. 1 zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích) se proto nevztahuje na stavbu (zřízení) a provoz telekomunikačního vedení uvnitř cizích budov. Na základě uvedeného dovolací soud uzavřel, že rozsudek zdejšího odvolací soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci a v situaci, kdy současně neshledal podmínky pro změnu rozsudku, přistoupil k jeho zrušení a vrácení věci odvolacímu soudu k dalšímu řízení se závazným právním názorem.

6. Krajský soud při konstatování, že odvolání je přípustné, včasné a podané oprávněnou osobou, opětovně při vázanosti právním názorem dovolacího soudu (§ 243g o. s. ř. ve spojení s § 226 o. s. ř.) přezkoumal rozsudek okresního soudu v celém rozsahu, a to včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné.

7. Z obsahu spisu vyplývá, že žalobou podanou u okresního soudu dne 24. 8. 2021 se žalobkyně domáhala proti žalované (mu) uložení povinnosti „do 15 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku vyklidit veškeré jím užívané prostory ve stavbě č. p. xxx, která je součástí pozemku parc. č. st. xxx

nacházejícího se v katastrálním území Bohuňovice, obec Bohuňovice.“, a to za skutkových tvrzení, že je vlastnicí tam uvedeného pozemku, jehož součástí je stavba (dále jen budova), přičemž mezi účastníky je dlouhodobého sporu o povaze, rozsahu a samotné existenci oprávnění žalované užívat v budově vymezené prostory s tím, že tímto užíváním žalovaná ruší výkon vlastnického práva žalobkyně. Podle žalobkyně žalované k užívání nesvědčí zákonné věcné břemeno dle § 12 odst. 2 původního zákona o telekomunikacích, když dle jejího názoru žalovaná (její právní předchůdce) nesplnila povinnost ve smyslu § 12 odst. 2 citovaného zákona. Poukazovala na skutečnost, že právní předchůdce žalované s právním předchůdcem žalobkyně stran užívání části budovy uzavřeli dne 1. 4. 1994 nájemní smlouvu s tím, že nájemní vztah zanikl k 31. 12. 2008 výpovědí ze strany žalobkyně. Podle žalobkyně tak žalované nesvědčí žádný právní důvod k užívání předmětné části budovy. Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby s odůvodněním, že k užívání předmětné části budovy ji naopak svědčí právní důvod, a to zákonné věcné břemeno vzniklé dle § 12 původního zákona o telekomunikacích. Uváděla, že je vlastníkem a provozovatelem sítí elektronických komunikací (dále jen SEK) ve smyslu zák. č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, a že v budově žalobkyně je umístěno vedení SEK sestávající z koncových bodů veřejné telekomunikační sítě, kdy se jedná telekomunikační ústřednu, 4 optické kabely, 7 metalických kabelů a vnitřní rozvody. Označované vedení SEK bylo do budovy umístěno v průběhu 70. let minulého století, původně sestávalo telekomunikačního zařízení (ústředny ATZ 63/64) a do budovy bylo umístěno v souvislosti s budováním místní telekomunikační infrastruktury. Procesní obranu tak žalovaná vystavěla na argumentaci, kterou ostatně uvedla opětovně i v rámci vyjádření k odvolání žalobkyně, tedy že pro umístění předmětného telekomunikačního zařízení právnímu předchůdci žalované svědčilo zákonné věcné břemeno podle § 12 původního telekomunikačního zákona, k jehož vzniku nebylo třeba splnění jiných podmínek (např. notifikace původního vlastníka) a které dále trvá. K užívání předmětné části budovy žalobkyně tak žalované svědčí právní titul. Ve vztahu k žalobkyni tvrzené nájemní smlouvě a jejímu zániku žalovaná argumentovala tím, že tato smlouva nemohla být smlouvou nájemní, když vedle sebe nemohlo obstát užívání budovy na základě dříve zřízeného věcného břemena a užívání z titulu nájmu a na předmětnou smlouvu je možné nahlížet snad jen jako na smlouvu upravující náhradu nákladů v souvislosti se zákonným věcným břemenem, tedy zejména jako dohodu o úhradě energií. Dále snášela alternativní procesní obranu založenou na skutkových tvrzení směřujících k mimořádnému vydržení věcného břemene ve smyslu § 1095 o. z. či jeho vydržení v poměrech obč. zák. První jednání okresní soud nařídil na den 22. 11. 2021, které však formálně nezahájil s ohledem na to, že v rámci pokusu o smírného vyřízení věci účastníci navrhli přerušení řízení, čemuž okresní soud usnesením ze dne 3. 12. 2021, č. l. 151, vyhověl. Podáním ze dne 1. 4. 2022 navrhla žalobkyně pokračování v řízení a současně se vyjádřila tak, že dle jejího názoru podle původního telekomunikačního zákona tehdejším organizacím spojů náleželo pouze oprávnění na cizích nemovitostech zřizovat a provozovat toliko nadzemní a podzemní telekomunikační vedení a nikoliv zařízení typu telefonní nebo digitální ústředny, že pojem telekomunikační vedení je třeba v intencích uvedeného zákona vykládat pouze jako samotné kabelové (liniové) vedení sloužící k přenosu informací a nacházející se na pozemcích a vně budov a že uzavření nájemní smlouvy v roce 1994 potvrzuje, že právní předchůdce žalované jako profesionál v oboru nepočítal s existencí věcného břemene. Žalované tedy věcné břemeno dle § 12 označovaného zákona nesvědčí, neboť právní předchůdce nebyl oprávněn uvnitř budovy umístit telefonní ústřednu. Po provedení jednání dne 26. 4. 2022, pak okresní soud dne 4. 5. 2022 ve věci vyhlásil v pořadí prvý rozsudek, kterým žalobu dle původního žalobního žádání zamítl, když toto své rozhodnutí odůvodnil shodně jako v napadeném rozhodnutí. K odvolání žalobkyně zdejší odvolací soud usnesením ze dne 25. 10. 2022, č. j. 75 Co 313/2022-225, v pořadí prvý rozsudek okresního soudu ze dne 4. 5. 2022, č. j. 16 C 211/2021-186, zrušil a věc vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení, neboť okresní soud projednal žalobu v situaci, kdy žalobní žádání (tzv. petit) vykazovalo vadu spočívající v neurčitosti, čímž zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci a za odvolacího řízení nemohla být zjednána náprava. Usnesením ze dne 2. 2. 2023, č. l. 228, okresní soud vyzval žalobkyni k odstranění vad žaloby, na

což žalobkyně reagovala podáním ze dne 17. 2. 2023, v němž upravila žalobní žádání, jehož znění následně finalizovala u jednání dne 18. 5. 2023 a v tomto znění pak bylo o věci uvedeného dne rozhodnuto v pořadí druhým rozsudkem (č. l. 252), který je předmětem tohoto odvolacího řízení. Jak již uvedeno výše, k odvolání žalobkyně byl rozsudkem tohoto odvolacího soudu ze dne 19. 10. 2023, č. j. 75 Co 197/2023-299, potvrzen rozsudek okresního soudu. K dovolání žalované ze dne 22. 1. 2024, k němuž se žalovaná vyjádřila podáním ze dne 9. 2. 2024, pak Nejvyšší soud označený rozsudek odvolacího soudu zrušil a jak již uvedeno, věc mu vrátil k dalšímu řízení.

8. Předně krajský soud považuje za správná skutková zjištění okresního soudu učiněná z jednotlivých v řízení provedených důkazů, na která pro stručnost odkazuje, s tím, že odvolací soud zopakoval dokazování výpisem z katastru nemovitostí, LV č. xxx, vedeného pro katastrální území Bohuňovice, obec Bohuňovice, z něhož zjistil, že podle stavu zápisu ke dni 23. 8. 2021 je vlastníkem pozemku p. č. xxx, jehož součástí je stavba č. p. xxx, rod. dům, (dále jen předmětná nemovitost) žalobkyně s tím, že k uvedené nemovitosti svědčí věcné břemeno práva chůze k pozemkům p. č. xxx a p. č. xxx, oba ležící v předmětném kat. území. Věcná práva zatěžující předmětnou nemovitost evidována nejsou. Vlastnické právo nabyla žalobkyně na základě rozhodnutí valné hromady o rozdělení obchodní společnosti s právními účinky k 2. 9. 2016. Z výpisu z katastru nemovitosti, LV. č. xxx, podle stavu zápisu ke dni 29. 5. 1996, bylo zjištěno, že zapsaným vlastníkem předmětné nemovitosti byla Česká spořitelna a. s., IČO 45244782, a že část C - omezení vlastnického práva – uvedeného listu vlastnictví byla bez záznamu. Vlastnické právo nabyla na základě kupní smlouvy ze dne 3. 12. 1993. Z listiny Smlouva o nájmu nebytových prostor podle zákona č. 116/1990 Sb. v platném znění (nájemní smlouvy), nad rámec skutkových zjištění učiněných okresním soudem (bod 11. písemného odůvodnění rozsudku – dále jen odůvodnění) odvolací soud zjistil, že smluvní strany si sjednaly účinnost smlouvy již od 1. 1. 1994 a že nájemce byl oprávněn provádět stavební úpravy v objektu jen se souhlasem pronajímatele, na svůj náklad a s povolením příslušného stavebního úřadu. Z rubriky dokumentace (dokladové části) označené jako DON97 – OSTRAVA, objekt HOST HODOLANY, provozní soubor – RSU BOHUŇOVICE bylo zjištěno, že tato dokumentace byla vyhotovena v září 1996, společností SPOJPROJEKT s. r. o., pro investora SPT TELECOM a. s., pro místo stavby Olomouc. Tato dokladová část obsahovala vedle výpisu z katastru nemovitostí, snímku kat. mapy, dále sdělení k ohlášení stavebních úprav, vyjádření dotčených subjektů, včetně vlastníka stavby, České spořitelny a.s., která se zpracovateli dokumentace vyjádřila tak, že ke stavebním úpravám předmětné nemovitosti v Bohuňovicích v souvislosti s umístěním digitální technologie do stávající telekomunikační místnosti nemá připomínky a k tomuto dává souhlas. Práce budou provedeny na náklad investora a na základě příslušného povolení s tím, že po skončení prací budou konstrukční prvky (zdivo, fasáda, vnitřní omítky) uvedený do původního stavu. Z přípisu právní předchůdkyně žalobkyně právní předchůdkyni žalované ze dne 21. 9. 2008 (výpověď nájemní smlouvy), nad rámec zjištění dle bodu 11. odůvodnění, vyplývá, že žalobkyně sdělovala, že objekt si obhlédne až při ukončení nájmu. Přípisem ze dne 1. 10. 2008 právní předchůdkyně žalované společnost Telefónica O2 Czech Republic, a. s. (č. l. 29) sdělovala právní předchůdkyni žalobkyně společnosti Oswald a. s., že vzala na vědomí výpověď nájemní smlouvy s tím, že i po uplynutí výpovědní doby bude v nemovitosti umístěno a provozováno telekomunikační zařízení, které je koncovým bodem telekomunikační sítě, neboť k tomuto právní předchůdkyni žalované svědčí věcné břemeno podle § 12 odst. 1 zák. č. 110/1964 Sb., o čemž dřívější vlastník věděl nebo měl vědět a měl právní předchůdkyni žalobkyně informovat. Dále sdělovala informace k uhrazenému nájemnému za 3. čtvrtletí roku 2008 s tím, že za 4. čtvrtletí bude uhrazeno na sdělený účet. Na uvedený přípis reagovala právní předchůdkyně žalobkyně písemným sdělením ze dne 21. 10. 2008 (č. l. 31), kterým právní předchůdkyni žalované uváděla, že užívaná plocha v budově neodpovídá výměře dle nájemní smlouvy, že došlo ke znehodnocení prostory v přízemí budovy vpravo, a to zbouráním příčky oddělující pronajatý prostor od zbývající části objektu a byla vybudována nová příčka, čímž byl zabrán větší prostor a že nejsou žádné doklady od tvrzeného technického zhodnocení nemovitosti, dále právní předchůdkyni žalované vyzývala k předložení tam uvedených podkladů.

Z přípisu právní předchůdkyně žalované ze dne 5. 11. 2008 (č. l. 77) bylo zjištěno, že tato na předchozí výzvu reagovala tak, že právní předchůdkyni žalobkyně zaslala kopie projektové dokumentace, souhlasných stanovisek a kopii majetkové karty investičního majetku a dále, že o chybné výměře užívaného prostoru sama právní předchůdkyni žalobkyně informovala emailem ze dne 9. 9. 2008 a zasílala návrh nové smlouvy. Dne 8. 7. 2014 vyhotovil právní zástupce právní předchůdkyně žalobkyně listinu označenou jako výzva k odstranění telekomunikačního zařízení a vyklizení nemovitosti adresovanou právní předchůdkyni žalované společnosti O2 Czech Republic a. s. (č. l. 20), z níž bylo zjištěno, že právní předchůdkyně žalobkyně považuje užívání nebytového prostoru dříve pronajatého nájemní smlouvou od 1. 1. 2009 za užívání bez právního důvodu. Dále se vyjádřila tak, že za dobu trvání nájemní smlouvy nemohl být prostor platně přenechán (znovu) do užívání zřízením práva odpovídajícímu věcnému břemenu, a tedy právní předchůdkyní nemohl být současně užíván i z titulu zákonného věcného břemene, které tak nevzniklo. Vyzývala tak, aby se právní předchůdkyně mimo jiné zdržela užívání uvedeného prostoru a dalšího prostoru, v němž měla být umístěna kabeláž a rozvody elektřiny a tyto vyklidila. Z přípisu zástupce žalobkyně ze dne 15.6. 2020 adresovaného žalované (č. l. 59) bylo zjištěno, že tato mimo jiné konstatuje, že věcné břemeno jako nezapsané v katastru nemovitostí dle podkladů mělo vzniknout v roce 1994, a to za existence společnosti SPT Telecom, a.s., a dnem 1. 6. 2015 přešlo na žalovanou, která tak omezuje vlastnická práva žalobkyně bez patřičné náhrady; proto se žalobkyně odvolává na ust. § 104 odst. 14 zák. č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, tedy na existenci hrubého nepoměru mezi zatížením předmětných nebytových prostor a výhodou žalované a žádala zrušení předmětného věcného břemene bez náhrady. Z přípisu žalované ze dne 14. 7. 2020 adresované zástupkyni žalobkyně (č. l. 60) bylo zjištěno, že jde o reakci na předchozí výzvu zástupkyně žalobkyně, v níž žalovaná mimo jiné opakovala, že zařízení bylo v budově umístěno na základě zák. č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, a svědčí jí tak zákonné věcné břemeno, bude tak dále provozovat telekomunikační zařízení v budově a neuvažuje o jeho odstranění na vlastní náklady. Nebrání se však možnosti jeho přeložení na náklad žalobkyně ve smyslu § 104 odst. 17 ZEK. Dne 2. 2. 2021 zástupce žalobkyně vyhotovil předžalobní výzvu (č. l. 33) adresovanou žalované. Mimo jiné žalobkyně argumentovala tím, že dle jejího přesvědčení se oprávnění dle § 12 odst. 1 původního tel. zákona vztahovala jen a pouze na zřizování a provozování nadzemního a podzemního tel. vedení, včetně opěrných a vytyčovacích bodů, ve smyslu tehdejších technologií, nikoliv na zřizování a provozování později vzniklých technologií či zařízení. Na uvedenou předžalobní výzvu žalovaná reagovala přípisem ze dne 5. 3. 2021 (č. l. 35), kdy zopakovala svou argumentaci, o vzniku zákonného věcného břemena podle § 12 odst. 1 původního tel. zákona a jeho trvání s ohledem na zákonná ustanovení následných tel. zákonů. Zákonné věcné břemeno podle žalované vzniklo prokazatelně dříve (24. dubna 1992), než došlo k uzavření nájemní smlouvy dne 21. 3. 1994 a nezaniklo a nemohlo zaniknout v souvislosti s uzavřenou smlouvou. Dále vyjádřila údiv nad postupem žalobkyně, která se snaží opakovaně zpochybnit existenci zákonného věcného břemene v situaci, kdy jí měla být soudním rozhodnutím přiznána sleva z kupní ceny předmětné nemovitosti právě z důvodu existence zákonného věcného břemene. Konečně se vyjádřila tak, že má zájem zařízení v budově provozovat a je otevřena jednání o změně aktuálního stavu, a to uzavřením nájemní smlouvy s pravidelnými platbami nájemného, popř. přeložení ve smyslu § 104 odst. 17 zákona o telekomunikacích. Z výpisu z obchodního rejstříku ohledně žalované (č. l. 24) vyplynulo, že žalovaná vznikla dne 1. 6. 2015 odštěpením rozdělované společnosti O2 Czech Republic a. s., IČO 60193336 a dříve nesla obchodní firmu Česká telekomunikační infrastruktura a. s. Z výpisu z obchodního rejstříku ohledně společnosti O2 Czech Republic a. s., IČO 60193336, (č. l. 84 a násl) vyplynulo, že tato byla zapsána do obchodního rejstříku dne 1. 1. 1994 tehdy pod obchodní firmou SPT TELECOM, akciová společnost, byla založena podle § 172 obchodního zákoníku, kdy jediným zakladatelem byl Fond národního majetku České republiky, na který přešel majetek státního podniku SPT TELECOM s. p. dle § 11 odst. 3 zák. č. 92/1991 Sb. Obchodní firma společnosti dnes pod názvem O2 Czech Republic a. s., IČO 60193336, se v průběhu let změnila z SPT TELECOM, akciová společnost, na SPT TELECOM a. s., dále ČESKÝ TELECOM, a. s.,

Telefónica O2 Czech Republic a. s., Telefónica Czech Republic a. s., až na O2 Czech Republic a. s. Obchodní firmě SPT TELECOM s. p. předcházela obchodní firma Správa pošt a telekomunikací Praha, státní podnik (č. l. 83). Z kopie výkresu půdorysu budovy č. p. xxx vyhotoveno v rámci akce "stavební úpravy objektu xxx" Ing. Arch. Irenou K. bylo zjištěno umístění předmětného prostoru/místnosti – označeného jako „technická místnost CETIN" v budově žalobkyně. Ze shodných tvrzení účastníků učiněných v rámci odvolacího jednání vzal odvolací soud za své skutkové zjištění, že za trvání nájemní smlouvy došlo k většímu záboru části nemovitosti, než bylo uvedeno v nájemní smlouvě, a že telekomunikační zařízení je stále umístěno v předmětné nemovitosti a je užíváno ke službám el. Komunikací.

9. Skutkový stav odvolací soud na základě dokazovaní učiněného před okresním soudem (akceptovaných skutkových zjištění) a na základě dílem doplněného a zopakovaného v odvolacím řízení (§ 213 o. s. ř.) uzavírá potud, že již v roce 1964 tehdejší Rada místního národního výboru v Bohuňovicích nabídla budovu dřívější záložny, která byla v majetku místního národního výboru, k posouzení možnosti zřízení poštovního úřadu a automatické telefonní ústředny pro okolní obce s tím, že po projednání byly místnosti v domě č. p. xxx shledány jako plně vyhovující pro umístění pošty, včetně větší prostorné místnosti nacházející se vzadu vhodné pro umístění aut. telefonní ústředny, a zástupci správy spojů měli zahájit jednání pro realizaci uvedeného záměru. V místnosti v předmětné budově, která byla využívána jako sklad civilní obrany, byla nejdříve umístěna telefonní ústředna KLST58, v letech 1989 či 1990, tedy ještě předtím, než se vlastníkem budovy stala Česká spořitelna a. s., pak uvedená ústředna byla vyměněna za ústřednu ATZ63, kdy došlo k přepažení původní místnosti civilního skladu na dva oddělené prostory a v jednom z nich byla umístěna posléze uvedená telefonní ústředna. V roce 1997 došlo k výměně původně analogové ústředny za digitální ústřednu z důvodu nedostatečné kapacity analogové ústředny, kdy technologie digitální ústředny byla umístěna do původního prostoru, označovaného jako telekomunikační místnost, v níž samotná technologie zabírala 80 % prostoru; současně se souhlasem tehdejšího vlastníka České spořitelny a.s. probíhali stavební úpravy prostoru ústředny. Od roku 1993 předmětnou budovu vlastnila společnost Česká spořitelna a. s., která dne 21. 3. 1994 uzavřela jako pronajímatel se společností SPT TELECOM a. s. jako nájemcem smlouvu o nájmu nebytových prostor, jejímž předmětem měl být nájem nebytového prostoru označeného jako 6 m^2 v přízemí budovy č.p. xxx v Bohuňovicích za účelem provozu telefonní ústředny. Nová vlastnice budovy, společnost Oswald a.s. (právní předchůdkyně žalobkyně), předmětnou nájemní smlouvu výpovědí ze dne 21. 9. 2008 vypověděla ke dni 31. 12. 2008. Za trvání nájemního vztahu, nepochybně pak v souvislosti s výše uvedenými stavebními úpravami, došlo k rozšíření rozsahu užívání nemovitosti dnes ve vlastnictví žalobkyně do současného stavu. Na písemnou výpověď nájemní smlouvy právní předchůdkyně žalované reagovala přípisem ze dne 1. 10. 2008 tak, že tuto bere na vědomí s tím, že i po uplynutí výpovědní doby bude v nemovitosti umístěno a provozováno telekomunikační zařízení, které je koncovým bodem telekomunikační sítě, neboť k tomuto právní předchůdkyni žalované svědčí věcné břemeno podle § 12 odst. 1 zák. č. 110/1964 Sb., o čemž dřívější vlastník věděl nebo měl vědět a měl právní předchůdkyni žalobkyně informovat. Dne 8. 7. 2014 tehdejší právní zástupce právní předchůdkyně žalobkyně vyzval právní předchůdkyni žalované, společnost O2 Czech Republic a.s., k odstranění telekomunikačního zařízení a vyklizení nemovitosti, neboť právní předchůdkyně žalobkyně považovala užívání nebytového prostoru dříve pronajatého nájemní smlouvou od 1. 1. 2009 za užívání bez právního důvodu. Dále se vyjádřila tak, že za dobu trvání nájemní smlouvy nemohl být prostor platně přenechán (znovu) do užívání zřízením práva odpovídajícímu věcnému břemenu, a tedy právní předchůdkyní nemohl být současně užíván i z titulu zákonného věcného břemene, které tak nevzniklo. Žalobkyně je pak vlastníkem předmětné budovy v důsledku rozdělení právního předchůdce – obchodní společnosti Oswald a.s. s právními účinky k 2.9.2016. Přípisem ze dne 15. 6. 2020 tehdejší zástupkyně žalobkyně sděluje žalované, že předmětné věcné břemeno jako nezapsané v katastru nemovitostí mělo dle podkladů vzniknout v roce 1994, a to za existence společnosti SPT Telecom, a. s., a dnem 1. 6. 2015 přešlo na žalovanou, která tak omezuje vlastnická práva žalobkyně bez patřičné náhrady; proto se

žalobkyně odvolávala na ust. § 104 odst. 14 zák. č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, tedy na existenci hrubého nepoměru mezi zatížením předmětných nebytových prostor a výhodou žalované a žádala zrušení předmětného věcného břemene bez náhrady, na což žalovaná reagovala tak, že zařízení bylo v budově umístěno na základě zák. č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, a svědčí jí tak zákonné věcné břemeno, bude tak dále provozovat telekomunikační zařízení v budově a neuvažuje o jeho odstranění na vlastní náklady. Nebrání se však možnosti jeho přeložení na náklad žalobkyně ve smyslu § 104 odst. 17 ZEK. V rámci předžalobní výzvy ze dne 2. 2. 2021 žalobkyně mimo jiné vyjádřila, že dle jejího přesvědčení se oprávnění dle § 12 odst. 1 původního tel. zákona vztahovala jen a pouze na zřizování a provozování nadzemního a podzemního tel. vedení, včetně opěrných a vytyčovacích bodů, ve smyslu tehdejších technologií, nikoliv na zřizování a provozování později vzniklých technologií či zařízení. Předmětné telekomunikační zařízení je stále umístěno v nemovitosti žalobkyně a je užíváno ke službám el. komunikací.

10. Při vázanosti právním názorem dovolacího soudu se v dalším řízení odvolací soud zabýval argumentací žalované, uplatněnou již v řízení před okresním soudem jako alternativní procesní obrana, o tom, že k užívání předmětné části nemovitosti žalované svědčí právo odpovídající věcnému břemenu, které měla vydržet na základě institutu mimořádného vydržení ve smyslu § 1095 o. z. (v dovolání uváděla, že k době nutné pro mimořádné vydržení došlo 2. 1. 2019), popř. že měla vydržet zákonné věcné břemeno, a to za podmínek ust. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. Uvedené dovozovala z tvrzení, že vedení sítě el. komunikací bylo v předmětné budově uloženo v 70. letech minulého století (v dovolání pak uváděla 80.léta) a že bylo vykonáváno nerušeně žalovanou jako oprávněným držitelem, když do doby vydržení je třeba započítat i dobu držby právních předchůdců. Oprávněnost držby dovozovala z toho, že z vlastní evidence a úpravy tel. zákona byla při zachování obvyklé opatrnosti v dobré víře, že jí svědčí zákonné věcné břemeno, když současně vykonávala faktické panství nad věcí. Dovozovala, že k vydržení došlo ve smyslu ust. § 134 zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, na přelomu tisíciletí, eventuálně k 1. 1. 2019, pokud by soud učinil závěr, že k vydržení nedošlo před doručením výpovědi z nájmu. Po poučení dle § 118a o. s. ř. v rámci odvolacího jednání žalovaná tvrdila, že držby práva se žalovaná (právní předchůdkyně) chopila v souvislosti s umístěním tel. ústředny do předmětné budovy, a to na přelomu 60. a 70. let, resp. 80. a 90. let, že právě v uvedeném období vlastníka nemovitostí notifikovala o tom, že hodlá užívat nemovitost z důvodu věcného břemene. Dále argumentovala, že k mimořádnému vydržení došlo ke dni 2. 1. 2019, k případnému řádnému vydržení pak na přelomu milénia, když bylo možno započítat držbu práva před 1. 1. 1992; současně měla být žalovaná (právní předchůdkyně) v dobré víře ke všem okolnostem.

11. V rozsudku ze dne 30. 1. 2019, sp. zn. 22 Cdo 1990/2018, Nejvyšší soud přijal a odůvodnil mimo jiné závěr, že základní podmínkou úvah o tom, zda mohlo dojít k vydržení vlastnického (či jiného) práva k pozemku, je zjištění, že ten, kdo se vydržení domáhá, byl držitelem tohoto pozemku, a kdy se ujal držby. K závěru o držbě nestačí zjištění, že pozemek užíval; pozemek totiž může užívat nejen držitel, ale i jeho detentor (nájemce, pachtýř, může jít i o výpůjčku apod.), resp. oprávněný z věcného břemene.

12. V usnesení ze dne 28. 2. 2024, sp. zn. 22 Cdo 3750/2023, a v dalších rozhodnutích (např. usnesení ze dne 25. 6. 2024, sp. zn. 22 Cdo 2098/2023, či rozsudek ze dne 30. 12. 2024, sp. zn. 22 Cdo 2914/2024) Nejvyšší soud vyložil, že ten, kdo se vydržení práva služebnosti domáhá, musí prokázat, že toto právo po určitou zákonem stanovenou dobu jako právo věcné držel, tj. fakticky vykonával jeho obsah (corporalis possessio) s úmyslem mít ho pro sebe (animus possidendi), a to bez ohledu na to, zda mu takové právo náleží, či nikoli. Samotné faktické užívání věci cizí proto bez dalšího není možné kvalifikovat jako držbu práva služebnosti, a proto ani nemůže vést k vydržení tohoto práva. Jedná se jen o chování, které by sice mohlo být obsahem držby práva, je však realizováno z jiného právního důvodu (např. výprosa, obligace, veřejné užívání) nebo bez právního důvodu. Důkazní břemeno ohledně držby práva pak tíží toho, kdo se vydržení (ať už řádného či mimořádného) domáhá.

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Malá.

13. Odvolací soud se tak s ohledem na procesní obranu žalované předně zabýval otázkou, zda žalovaná či její právní předchůdkyně, byly držitelky práva odpovídajícího věcnému břemenu umístění a provozování tel. zařízení v předmětné budově a v kladném případě, kdy se držby práva ujaly, přičemž vedle faktického výkonu obsahu práva (corporalis possessio) bylo nezbytné zvažovat, zda takové právo vykonávaly s úmyslem mít ho pro sebe (animus possidendi).

14. Žalovaná tvrdila, že podmínky držby práva byly splněny již v souvislosti s umístěním tel. zařízení do předmětné budovy, přičemž toto dávala do časové souvislosti přelomu 60. a 70. let, popř. přelomu 80. a 90. let. Odvolací soud s ohledem na zjištěný skutkový stav tento závěr nesdílí, když sice nemá pochybnosti o tom, že v souvislosti s umístěním původní tel. ústředny došlo k faktickému užívání části předmětné nemovitosti právními předchůdkyněmi žalované, avšak do 31. 12. 2008 (viz níže) nemá v řízení za prokázané, že tak právní předchůdkyně žalované právo vykonávala s úmyslem mít ho pro sebe (animus possidendi). Tento závěr odvolacího soudu vychází ze zjištěných skutkových okolností, kdy to byl v únoru 1964 tehdejší vlastník budovy MNV v Bohuňovicích, který tehdejší Okresní správě spojů Olomouc nabízel v budově bývalé záložny zřízení poštovního úřadu a automatické tel. ústředny pro okolní obce, což bylo akceptováno, prostory byly shledány jako plně vyhovující, včetně větší prostorné místnosti nacházející se vzadu vhodné pro umístění aut. telefonní ústředny a zástupci spojů se zavázali zahájit další jednání pro realizaci uvedeného záměru, když jak dále bylo zjištěno v předmětné nemovitosti byly skutečně umístěny nejprve analogové ústředny, kdy zřejmě původní KLST58, byla v letech 1989 či 1990 vyměněna za ústřednu ATZ63, která byla v roce 1997 nahrazena digitální ústřednou, kdy současně došlo ke stavebním úpravám užívaného prostoru. V uvedených souvislostech je odvolací soud toho závěru, že právní předchůdkyně žalované část předmětné nemovitosti užívaly na základě souhlasu tehdejšího vlastníka, nikoliv v úmyslu výkonu zákonného věcného břemene, když v řízení nijak nebylo zjištěno, že by jako oprávněné z věcného břemene vystupovaly, např. že by se domáhaly právě umístění ústředny z titulu zákonného věcného břemene či takto by vystupovaly při provozování ústředny, tedy daly nepochybně najevo tehdejšímu vlastníkovi, že drží právo odpovídající věcnému břemenu, a to do 31. 12. 2008. Uvedené úvaze pak podle odvolacího soudu odpovídá i postup právní předchůdkyně žalované po změně vlastnictví k předmětné budově, kdy s novým vlastníkem, a to Českou spořitelnou a. s., dne 1. 4. 1994, uzavřela nájemní smlouvu, byť podle názoru odvolacího soudu neplatnou pro neurčitost předmětu nájmu, podle níž měla právní předchůdkyně užívat část předmětné nemovitosti za účelem provozu tel. ústředny.

15. V rozsudku ze dne 22. 1. 2013, sp. zn. 22 Cdo 1568/2012, či v usnesení ze dne 25. 8. 2025, sp. zn. 22 Cdo 1589/2025, Nejvyšší soud dále vyložil, že vůle držet právo odpovídající věcnému břemeni (*animus*) musí být dána najevo vlastníkovi služebného pozemku a vlastník musí držbu trpět. Jinak nemůže jít o držbu práva odpovídajícího věcnému břemeni, ale jen o chování, které by sice mohlo být obsahem držby práva, je však realizováno z jiného právního důvodu (např. výprosa, obligace, veřejné užívání) nebo bez právního důvodu. Takové chování ovšem nemůže být kvalifikováno jako držba práva.

16. V uvedené souvislosti se pak odvolací soud zabýval postupem účastnic, jejich právních předchůdkyň, a to v souvislosti s výpovědí označené nájemní smlouvy ze strany právní předchůdkyně žalobkyně ke dni 31. 12. 2008, kdy právní předchůdkyně žalované na tuto reagovala tak, že ji sice bere na vědomí, avšak i po tomto datu bude telekomunikační zařízení a vedení v budově dále umístěno a provozováno, neboť k tomuto ji opravňuje věcné břemeno ve smyslu § 12 odst. 1 zák. č. 110/1964 Sb., které zůstává nedotčeno i podle následné právní úpravy. Současně se vyjádřila k vypořádání nájemného za 3. čtvrtletí roku 2018 s tím, že za 4. čtvrtletní bude toto uhrazeno právní předchůdkyni žalobkyně. Na uvedené sdělení právní předchůdkyně žalobkyně reagovala požadavkem na předložení dokumentace, účetních dokladů a souhlasu předchozího vlastníka s vybudováním technického zhodnocení, čemuž právní předchůdkyně žalované vyhověla. Až přípisem tehdejšího právního zástupce právní předchůdkyně žalobkyně ze dne 8. 7. 2014 se tato proti právní předchůdkyni žalované domáhala zdržení se užívání části budovy a její vyklizení, když

však dále se žalobkyně prostřednictvím tehdejší své zástupkyně přípisem ze dne 15. 6. 2020 proti žalované při akceptaci existence věcného břemene domáhala jeho zrušení za aplikace § 104 odst. 14 zák. č. 127/2025 Sb.

17. Platí-li s ohledem na výše uvedené, že pro držbu práva odpovídajícího věcnému břemenu nestačí faktický výkon obsahu práva (corporalis possessio), ale je třeba toto vykonávat s úmyslem mít ho pro sebe (animus possidendi) a vůle držet právo odpovídající věcnému břemeni současně musí být dána najevo vlastníkovi služebné nemovitosti a vlastník musí držbu trpět, pak podle odvolacího soudu s ohledem na skutkový stav věci se právní předchůdkyně žalované držby práva chopila dne 1. 1. 2009, když fakticky právo vykonávala, vyjádřila úmysl, že po skončení nájemní smlouvy (31. 12. 2008) část nemovitosti bude dále užívat pro sebe, když byla toho závěru, že jí k užívání části předmětné nemovitosti svědčí zákonné věcné břemeno. Tuto svou vůli právní předchůdkyni žalobkyně sdělila a tato užívání trpěla, nadto dokonce následně sama žalobkyně existenci věcného břemene již nezpochybňovala (viz přípis ze dne 15. 6. 2020). Nelze pak s ohledem na shora zmiňovanou korespondenci mezi účastnicemi vyloučit, že změna uvedeného postoje žalobkyně mohla být vyvolána i tím, že se žalobkyně zřejmě soudně domohla slevy z kupní ceny právě pro existenci právní vady na nemovitosti spočívající v existenci věcného břemene dle telekomunikačního zákona, jak vyplývá z korespondence účastnic.

18. Při závěru o tom, že držby práva odpovídajícího věcnému břemenu umístění a provozování tel. zařízení v budově, jako věci nemovité (§ 498 o. z.), se právní předchůdkyně žalované ujala dne 1. 1. 2009, je třeba uzavřít, že nebyly splněny podmínky pro mimořádné vydržení ve smyslu § 1095 o. z., když dosud neuplynula zákonem stanovená doba 20-ti let.

19. V situaci, kdy odvolací soud dospěl k závěru, že se právní předchůdkyně žalované ujala držby práva odpovídajícího věcnému břemenu dne 1. 1. 2009, zbývá s ohledem na procesní obranu žalované, vypořádat se s otázkou, zda došlo k řádnému vydržení takového práva ve smyslu ust. § 1089 a násl. o. z. ve spojení s ust. § 3028 odst. 2 o. z.

20. Podle § 1089 o. z. drží-li poctivý držitel vlastnické právo po určenou dobu, vydrží je a nabude věc do vlastnictví.

21. V rozsudku ze dne 30. 10. 2024, sp. zn. 22 Cdo 2163/2024, Nejvyšší přijal a odůvodnil závěr, že dobrá víra poctivého držitele je založena na omluvitelném omylu o existenci či neexistenci právně významné skutečnosti, popřípadě práva. Poctivým držitelem podle § 992 odst. 1 ObčZ je ten, kdo je, stejně jako podle předchozí úpravy, v dobré víře „se zřetelem ke všem okolnostem“, i když zákon nyní užívá jinou formulaci; jde tedy o objektivizované pojetí dobré víry, která se musí opírat o omluvitelný omyl. Otázka dobré víry držitele, že mu věc se zřetelem ke všem okolnostem patří, byla judikaturou Nejvyššího soudu vyřešena ve vztahu k oprávněné držbě podle § 130 ObčZ 1964. Tato judikatura je vzhledem k obsahově shodné zákonné definici oprávněné držby podle § 130 ObčZ 1964 a poctivé držby podle § 992 ObčZ v zásadě nadále použitelná i pro posouzení poctivé držby podle § 992 odst. 1 ObčZ (obdobně k aplikaci předchozí judikatury viz usnesení dovolacího soudu 23. 4. 2024 sp. zn. 22 Cdo 1992/2023).

22. V rozsudku ze dne 27. 5. 2020, sp. zn. 22 Cdo 1062/2020, dále Nejvyšší soud uvedl, že podstata oprávněné držby směřující k vydržení je v tom, že držitel vykonává obsah určitého práva v mylném přesvědčení, že je subjektem tohoto práva. K tomu, aby jeho držba byla oprávněná, nestačí pouhé subjektivní přesvědčení, že mu právo patří; omyl držitele, ze kterého jeho přesvědčení o existenci drženého práva vychází, musí být omluvitelný. Omyl je omluvitelný, jestliže držitel při běžné (normální) opatrnosti, kterou lze s ohledem na okolnosti a povahu daného případu po každém požadovat, neměl, resp. nemohl mít, po celou vydržecí dobu důvodné pochybnosti o tom, že mu věc nebo právo patří. Držené právo tedy nemusí existovat, je ale nutné, aby držitel byl se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře o jeho existenci, tedy právě o existenci toho práva, které má být vydrženo. Omyl držitele může být skutkový nebo právní. Právní omyl je omluvitelný jen výjimečně (např. v důsledku nejasného znění zákona, k tomu dále usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 12.

2016, sp. zn. 22 Cdo 2875/2015). Oprávněná držba zpravidla spočívá na skutkovém omylu; držitel je v omylu ohledně skutkových okolností, které mají za následek vznik věcného práva (např. se domnívá, že byl učiněn určitý projev vůle, ač tomu tak nebylo), nebo naopak o určité skutečnosti, která má za následek neplatnost právního úkonu či jinak brání vzniku práva, neví. V usnesení ze dne 26. 10. 2020, sp. zn. 22 Cdo2641/2020, Nejvyšší soud, dále judikoval, že objektivně omluvitelný omyl zakládá poctivou držbu podle OZO i oprávněnou držbu podle ObčZ 1950 a ObčZ 1964.

23. V posuzované věci tak není pochyb o tom, že výkon práva věcného břemene o obsahu výše uvedeném byl ze strany právní předchůdkyně žalované a žalovanou činěn v omylu, a to omylu právním, když tento byl činěn v přesvědčení, že jim svědčí zákonné věcné břemeno založené ust. § 12 odst. 1 zák. č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích. Byť platí, že právní omyl je omluvitelný jen výjimečně, a to zejména v důsledku nejasného znění zákona, je odvolací soud v projednávané věci toho závěru, že jde právě o situaci, kdy citované znění zákona bylo lze považovat za nejasné a jeho výklad co do nemožnosti vzniku zákonného věcného břemene pro stavbu (zřízení) a provozování telekomunikačního vedení, včetně jejich součástí, uvnitř budov bylo učiněno až v tomto řízení rozhodnutím dovolacího soudu. O nejasnosti citovaného zákona svědčí i přístup žalobkyně, která v roce 2020 již oprávnění žalované nezpochybňovala, domáhala se však zrušení pro hrubý nepoměr (viz shora). V případě žalované či její právní předchůdkyně tak nejde o jednání, které je v přímém rozporu s právní normou, tedy o situaci, kdy text právního předpisu nedává prostor k pochybnostem o správnosti výkladu (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 2. 2017, sp. zn. 22 Cdo 3155/2016), ani o právní omyl vycházející z neznalosti jednoznačně formulovaného ustanovení občanského zákoníku platného v době, kdy se držitel ujímá držby, který není omluvitelný (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 10. 2002, sp. zn. 22 Cdo 490/2001).

24. Odvolací soud se dále zabýval tím, zda u právní předchůdkyně žalované a u žalované lze dobrou víru jako předpoklad oprávněné, resp. poctivé, držby dovozovat po celou vydržecí dobu, a to s ohledem na přípis zástupce předchůdkyně žalobkyně právní předchůdkyni žalované ze dne 8. 7. 2014, jehož podstatou byla argumentace, že v případě užívání prostor na základě nájemní smlouvy nemohlo vzniknout zákonné věcné břemeno. V rozsudku ze dne 16. 10. 2007, sp. zn. 22 Cdo 1806/2006, se dovolací soud k položené otázce vyjádřil tak, že dobrá víra oprávněného držitele věci zaniká ve chvíli, kdy se od kohokoli či jakýmkoliv způsobem dozvěděl o skutečnosti, která u něj objektivně musela vyvolat pochybnost o tom, že mu věc po právu patří, popř. pochybnost, že je subjektem práva, jehož obsah vykonává. Podle odvolacího soudu, pokud byla právní předchůdkyně žalované v přesvědčení, že jí svědčí citované zákonné věcné břemeno podle telekomunikačního zákona vzniklé časově dříve, než byla uzavřena nájemní smlouva (viz přípis ze dne 1. 10. 2008), pak uvedené sdělení zástupce právní předchůdkyně žalobkyně ze dne 8. 7. 2014 nemohlo u právní předchůdkyně žalované objektivně vyvolat pochybnosti o tom, že je subjektem práva, které vykonává, když při existenci dříve vzniklého věcného břemene k užívaní předmětných prostor, nemohl platně k těmto prostorám vzniknout obligační nájemní vztah; platila totiž argumentace právě opačná, než jakou sdělovala právní předchůdkyně žalobkyně. Argumentaci právní předchůdkyně žalobkyně ostatně v té době mimo jiné vylučovaly již závěry z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 20. 12. 2002, sp. zn. 20 Cdo 1265/98, publikované pod č. R 19/2002 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, tedy právní závěry publikované před přípisem učiněným právním zástupcem právní předchůdkyně žalobkyně dne 8. 7. 2014. Uvedeným přípisem tedy nedošlo k zániku dobré víry právní předchůdkyně žalované a ani tedy nedošlo k vyvrácení domněnky poctivosti držby ve smyslu § 994 o. z.

25. Z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 8. 2014, sp. zn. 28 Cdo 3010/2013, lze přijmout závěr, že vydržet lze i právo odpovídající věcnému břemeni, které se zakládá na úpravě práva veřejného. Pro posouzení vzniku zmíněného práva je rozhodující, zda se držitel v dobré víře pokládal v souladu se zákonem za oprávněným daný pozemek užívat. Výše uvedené závěry pak podle odvolací soudu mají význam při řešení otázky pravosti držby ve smyslu § 1090 o. z., a to otázky

kvalifikovaného titulu, kterým je v posuzované věci zákon. Ostatně ani domněnka pravosti držby ve smyslu § 994 o. z. nebyla vyvrácena.

26. S ohledem na vše shora uvedené tak odvolací soud dospěl k závěru, že dne 1. 1. 2009 se právní předchůdkyně žalované, společnost tehdy pod obchodní firmou Telefónica O2 Czech Republic, a. s., IČO 60193336, ujala držby práva odpovídajícího věcnému břemenu umístění a provozu tel. zařízení v předmětné nemovitosti, dnes ve vlastnictví žalobkyně, přičemž tuto držbu lze považovat za pravou a poctivou po celou dobu, kdy svědčila ve prospěch uvedené právní předchůdkyně, tj. do doby něž přešla na žalovanou, která vznikla odštěpením od uvedené společnosti dnem 1. 6. 2015. Tuto dobu, tedy od 1. 1. 2009 do 31. 5. 2015, je tak třeba ve smyslu § 1096 o. z. započíst do běhu vydržecí doby ve prospěch žalované, přičemž pokud na straně žalované lze uzavřít, že tato nabyla držbu poctivě a její držbu lze rovněž shledat poctivou až do 1. 1. 2019, učinil odvolací soud závěr, že žalovaná předmětné právo odpovídající věcnému břemenu vydržela ke dni 2. 1. 2019. Pro úplnost pak platí, že rozsah zatížení nemovitosti odpovídá užívání nemovitosti po stavebních úpravách v roce 1997, tj. před dobou, kdy se právní předchůdkyně žalované ujala držby práva a kdy část nemovitosti užívala na základě neplatné nájemní smlouvy, když v uvedeném rozsahu je, jak vyplynulo z vyjádření účastníků, právo odpovídající věcnému břemenu dosud vykonáváno.

27. Žalované tedy svědčí právní důvod užívání žalobou vymezené části nemovitosti, proto pokud okresní soud žalobu zamítl, odvolací soud napadený rozsudek ve výrokové části I. dle § 219 o. s. ř. jako správný potvrdil.

28. Odvolací soud dále přezkoumal správnost rozhodnutí okresního soudu stran náhrady nákladů řízení (související výrok II.). Okresní soud s ohledem na výsledek řízení správně v posuzované věci náhradu nákladů řízení přiznal žalované, jako procesně úspěšné účastnici dle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. a správně zvažoval, že žalované, která byla v řízení zastoupena advokátem, na náhradě nákladů řízení náleží náhrada na odměnu advokáta, náhrada jeho paušalizovaných hotových výdajů a náhrada cestovného společně s promeškaným časem. V uvedeném směru okresní soud dále správně určil tarifní hodnotu věci dle § 9 odst. 1 advokátního tarifu (dále jen AT) a rovněž sazbu mimosmluvní odměny dle § 7 bodu 4 AT v částce 1.500 Kč za jeden úkon právní služby. Okresní soud shledal na straně zástupce žalované, že tento v řízení provedl celkem 8 úkonů právní služby (viz bod 30 písemného odůvodnění rozsudku), za něž náleží plná odměna v sazbě dle AT a jeden úkon, za nějž náleží mimosmluvní odměna ve výši jedné poloviny. Odvolací soud s uvedeným závěrem nesouhlasí potud, že za náklad potřebný k účelnému bránění práva nelze v řízení považovat písemné vyjádření zástupce žalované ze dne 21. 4. 2022, neboť toto bylo učiněno bez výzvy soudu a bylo učiněno krátce před dalším jednáním ve věci, které se konalo dne 26. 4. 2022. Žalované, resp. jejímu zástupci, chtěl-li reagovat na podání žalobkyně, tak ničeho nebránilo v tom, aby toto vyjádření učinil u jednání dne 26. 4. 2022, nadto je třeba konstatovat, že uvedené podání v podstatné míře kopírovalo dosavadní procesní vyjádření žalované ve věci. Optikou nákladů potřebných k účelnému bránění práva žalovanou tak odvolací soud považuje náklady saturující odměnu advokáta žalované za 7 úkonu právní služby v sazbě 1.500 Kč a za 1 úkon, za nějž náleží mimosmluvní odměna v poloviční sazbě, tedy 750 Kč, celkem pak částka 11.250 Kč a dále náhrada na paušalizované výdaje advokáta dle § 13 odst. 1, 3 AT ve výši 300 Kč v souvislosti s 8 úkony právní služby, tj. celkem 2.400 Kč. Jde-li o náhradu cestovních výdajů zástupce žalované tento v podání ze dne 22. 5. 2023 deklaroval, že k jednáním ve dnech 22. 11. 2021, 4. 5. 2022 a 18. 5. 2023, užil motorové vozidlo, kdy celkem bylo ujeto 1.686 km a k jednání dne 26. 4. 2022 byl užit prostředek veřejné hromadné dopravy. Zástupce žalované tak uvedeným způsobem deklaroval, že jedna zpáteční jízda z jeho sídla k soudu a zpět činila 562 km, což zcela odpovídá objektivovanému údaji ze serveru mapy.cz/plánování tras s tím doplněním, že jedna jízda trvá 3hod. 6 minut. V rozporu s uvedeným pak dle odůvodnění okresní soud vycházel z jedné zpáteční cesty v délce 642 km a době trvání 6 hodin (viz 12x 30 minut). Odvolací soud tak revidoval výpočet okresním soudem učiněný, když vycházel z toho, že kombinovaná spotřeba vozidla advokáta žalované Volkswagen Touager stanovená metodikou 2015/45W činí 6,8 l motorové nafty/km. Za jízdu

k jednání dne 22. 11. 2021 při celkově ujeté vzdálenosti 562 km, vyhláškové ceně nafty 47,10 Kč, průměrné spotřebě 6,8l/100 km, vyhláškové sazbě za 1 km 4,70 Kč tak na náhradě cestovné náleží 4.441 Kč, při aplikaci vyhlášky č. 511/2021 Sb. Za jízdu k jednání dne 4. května 2022 při celkově ujeté vzdálenosti 562 km, vyhláškové ceně nafty 36,10 Kč, průměrné spotřebě 6,8l/100 km, vyhláškové sazbě za 1 km 4,70 Kč, tak na náhradě cestovné náleží 4.021 Kč, při aplikaci vyhlášky č. 511/2021 Sb. Za jízdu k jednání dne 18. května 2022 při celkově ujeté vzdálenosti 562 km, vyhláškové ceně nafty 44,10 Kč, průměrné spotřebě 6,8l/100 km, vyhláškové sazbě za 1 km 5,20 Kč, tak na náhradě na cestovné náleží 4.608 Kč, při aplikaci vyhlášky č. 467/2022 Sb. Náhrada za promeškaný čas pak v situaci, kdy jedna jízda trvá 3 hod. 6 minut představuje tzv. 7 půlhodin, tedy 14 půlhodin za cestu zpáteční, což celkem za tři jízdy činí tzv. 42 půlhodin, tedy ve smyslu § 14 odst. 1, 3 AT částku 4.200 Kč. V souvislosti s účastí u jednání dne 26.4. 2022 pak na náhradě na cestovné náleží náhrada prokázaných cestovních výdajů prostředkem veřejné dopravy (vlakem Českých drah a. s. a vlakem Regiojet, STUDENT AGENCY k. s.) v částce 656 Kč a náhrada promeškaného času v rozsahu 12 půlhodin, tj. 1.200 Kč (jedna jízda 2 hod. 40 minut). Celkem tak na náhradě cestovních výdajů a promeškaného času advokáta náleží žalované 19.126 Kč. V situaci, kdy zástupce žalované vykonává advokacii ve prospěch obchodní korporace, jejímž předmětem je výkon advokacie a která je plátcem daně z přidané hodnoty, je součástí náhrady nákladů řízení dle § 137 odst. 3 o. s. ř. i náhrada na tuto daň v sazbě 21 % počítaná z odměny ve výši 11.250 Kč, náhrady hotových výdajů ve výši 2.400 Kč, náhrady promeškané času ve výši 5.400 Kč a cestovních výdajů 13.070 Kč, vyjma jízdného vlakem, tedy z částky 32.120 Kč a tato náhrada činí 6.745,20 Kč. Z výše uvedenou část řízení je tak žalobkyně povinna zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 39.521,20 Kč. Dále je třeba žalobkyni jako procesně úspěšné účastnici na náhradě nákladů řízení přiznat náklady odvolacího řízení předcházejícího kasačnímu rozhodnutí dovolacího soudu. Tato náhrada sestává z náhrady na odměnu za zastupování advokátem dle ustanovení 9 odst. 1, § 7 bod 4, § 11 AT ve výši 3.750 Kč (2x 1.500 Kč – sepis vyjádření k odvolání žalobkyně a účast u jednání dne 10. 10. 2023 dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. k/ a g/ AT), 1x 750 Kč (poloviční sazba dle § 11 odst. 2 , písm. f) AT – účast při vyhlášení rozhodnutí odvolacího soudu) a dále z paušální náhrady hotových výdajů advokáta žalované ve výši 900 Kč (3x 300 Kč dle ustanovení § 13 odst. 1 a 3 AT), cestovného právního zástupce žalované prostředkem veřejné hromadné dopravy (vlakem českých drah a. s. a Regiojet – Student agency k. s.) k jednání dne 10. 10. 2023 v ceně zpátečního jízdného 1.075 Kč (581 + 494) a k jednání dne 19. 10. 2023 vlakem Českých drah a. s. a vlakem společnosti Leoexpress v ceně zpátečního jízdného 2.065 Kč (756 + 1.309) a náhradě promeškaného času v rozsahu tzv. 24 půlhodin, tj. v částce 2.400 Kč, když jedná jízda činí 2 hod. 40 minut. Jak výše uvedeno, náleží k náhradě nákladů řízení i náhrada na daň z přidané hodnoty počítaná v sazbě 21 % z odměny 3.750 Kč, náhrady hotových výdajů ve výši 900 Kč, náhrady promeškaného času 2.400 Kč, tedy částka 1.408 Kč. Celkem tak žalované na náhradě nákladů předchozího odvolacího řízení proti žalobkyni náleží 11.670,50 Kč. Pokud zástupce žalobkyně na nákladech rovněž požadoval zvlášť účtované náklady místního přepravného, pak tyto nebyly přiznány, neboť jsou kryty paušalizovanou náhradou hotových výdajů dle § 13 odst. 1, 4 AT. Náhrada na daň z přidané hodnoty, jak uvedeno výše, nebyla určena z ceny jízdného veřejných hromadným prostředkem – vlakem, neboť se nejedná na straně zástupce účastníka o jeho zdanitelné plnění. Konečně je třeba žalované přiznat i náhradu nákladů dovolacího řízení, kdy za účelně vynaložené náklady je třeba považovat náhradu na odměnu advokáta žalované za jeden úkon právní služby, a to dle ustanovení § 9 odst. 1, § 7 bod 4, § 11, odst. 1, písm. k) vyhl. č. 177/1996 Sb., AT ve znění do 31. 12. 2024, ve výši 1.500 Kč - vyjádření k dovolání žalobkyně, dále paušální náhradu hotových výdajů advokáta žalované ve výši 300 Kč dle ustanovení § 13 odst. 1 a 3 AT., ve znění do 31. 12. 2024, a konečně náhradu daně z přidané hodnoty z uvedených náhrad v sazbě 21%, tj. ve výši 378 Kč, tedy celkem částku 2.178 Kč. Za uvedené části řízení tak žalované svědčí náhrada nákladů řízení ve výši celkem 53.369,70 Kč.

29. O nákladech tohoto odvolacího řízení rozhodl krajský soud dle ustanovení § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř., když žalovaná byla v odvolacím řízení z procesního

hlediska zcela úspěšná, neboť odvolání žalobkyně nebylo vyhověno. Žalobkyně má tedy povinnost uhradit žalované plnou náhradu účelně vynaložených nákladů odvolacího řízení, které sestávají z odměny za zastupování advokátem dle ustanovení § 9 odst. 1, § 7 bod 5, § 11 AT ve znění od 1. 1. 2025 ve výši 2.300 Kč (účast u odvolacího jednání dne 16. 12. 2025 dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. g) AT) a ve výši 1.150 Kč (§ 11 odst. 2, písm. f) AT – účast u jednání o vyhlášení rozhodnutí odvolacího soudu dne 17. 12. 2025), tj. celkem 3.450 Kč. Dále žalované svědčí náhrada paušalizovaných hotových výdajů advokáta žalované ve výši 900 Kč (2x 450 Kč dle ustanovení § 13 odst. 1 a 3 AT), rovněž cestovného právního zástupce žalované prostředkem veřejné hromadné dopravy (vlakem Českých drah a. s. a vlakem společnosti Regiojet) k jednání dne 16. 12. 2025 v ceně prokázaného zpátečního jízdného 1.104 Kč a k jednání dne 17. 12. 2025 v ceně prokázaného zpátečního jízdného 1.244 Kč. Konečně žalované na náhradě nákladů řízení náleží náhrada za promeškaný čas jejího zástupce za promeškaný čas v souvislosti s cestou k jednání soudu a zpět v sazbě 150 Kč za každou i jen započatou půlhodinu dle § 14 odst. 1, 3 AT, když z předložených jízdních dokladů vyplývá trvání jedné jízdy 2. hod 11 min. a 2 hod. 22 min. Za každou jízdu je tak zvažována ztráta času v rozsahu 5 půlhodin, tj. za 4 jízdy tedy 20 půlhodin, což představuje částku 3.000 Kč. Jak výše uvedeno, náleží k náhradě nákladů řízení i náhrada na daň z přidané hodnoty počítaná v sazbě 21 % z odměny 3.450 Kč, náhrady hotových výdajů ve výši 900 Kč, náhrady promeškaného času 3.000 Kč, tedy částka 1.543,50 Kč. Celkem tak žalované na náhradě nákladů tohoto odvolacího řízení proti žalobkyni náleží 11.241,50 Kč. Náhrada na daň z přidané hodnoty, jak uvedeno výše, nebyla určena z ceny jízdného veřejných hromadným prostředkem – vlakem, neboť se nejedná na straně zástupce účastníka o jeho zdanitelné plnění.

30. Místo plnění u náhrady nákladů řízení určil krajský soud v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 o. s. ř. k rukám advokáta žalované s tím, že lhůtu k plnění určil třídenní v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 věta před středníkem o. s. ř., když s ohledem na výši částky nákladů řízení neshledal důvody pro povolení delší lhůty plnění či povolení plnění ve splátkách.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je dovolání přípustné**, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodovací praxi dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Dovolání lze podat k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Olomouci ve lhůtě **dvou měsíců** ode dne doručení tohoto rozsudku.

Samostatné dovolání jen proti výroku II. a III. přípustné **není.**

Olomouc 17. prosince 2025

Mgr. Pavel Telec v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Malá.